

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/284/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2715201093
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2715201093.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a sudcov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Kataríny Arnouldovej, v právnej veci navrhovateľa: H. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. č. XX, zastúpený advokátom JUDr. Dušanom Krivským, Skalica, poštová schránka 63, a druhého manžela: O. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. č. XX, zastúpená advokátkou JUDr. Máriou Trylčovou, J.Kráľa 738/12, Senica, o rozvod manželstva, o odvolaní druhého manžela proti rozsudku Okresného súdu Skalica, zo dňa 04. februára 2016, č.k. 5C/61/2015-57, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom napadnutým odvolaním rozviedol manželstvo navrhovateľa H. F., nar. XX.XX.XXXX a odporkyne O. F., rod. C., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa 26.05.1979 v Petrovej Vsi, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Petrova Ves, vo zväzku III., ročník 1979, na strane 48, pod poradovým číslom 11. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá na ich náhradu právo. Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že navrhovateľ sa podaným návrhom na súd prvého stupňa dňa 23.02.2015 domáhal rozvodu manželstva s odporkyňou, keď uviedol, že z manželstva pochádzajú dve deti, ktoré sú už plnoleté. Manželstvo bolo spočiatku harmonické, časom začali vznikať medzi manželmi vážne nezhody, najmä z dôvodu rozdielnosti povahových vlastností a názorov. Napriek tomu navrhovateľ zotrval v manželstve, nakoľko chcel, aby deti boli vychovávané v úplnej rodine a veril, že sa vzťahy medzi manželmi zlepšia. Nezhody sa však zhoršovali, čo viedlo k citovému odcudzeniu a v priebehu posledných dvoch rokov manželstvo prestalo plniť všetky svoje základné funkcie, komunikácia medzi manželmi sa obmedzuje na minimum. Manželstvo nevytvára zdravé rodinné prostredie. Koncom roku 2014 navrhovateľ utrpel úraz, ktorý ho vážne obmedzuje v pohybe, v dôsledku ďalších konfliktov sa odsťahoval k svojej sestre, ktorá mu zabezpečovala starostlivosť, takže má za to, že vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené a trvalo rozvrátené. Odporkyňa uviedla, že s návrhom na rozvod manželstva nesúhlasí, neexistuje žiadny dôvod na rozvod. Je ochotná s navrhovateľom komunikovať, po úraze bol navrhovateľ podráždený, vzorne sa spolu s deťmi oňho starala, rodine rozkazoval, čo vyústilo do hádky, po ktorej sa odsťahoval na jeden mesiac k sestre. Navrhovateľ v súčasnosti spáva v obývačke, kupuje si sám potraviny, varí si, perie. Tieto činnosti však ona neodmietla robiť pre navrhovateľa, on tak robí z vlastného rozhodnutia. Je veriaca katolíčka a z tohto hľadiska je pre ňu neprípustné, aby jej manželstvo bolo rozvedené. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že účastníci uzatvorili manželstvo dňa 26.05.1979, u oboch sa jedná o manželstvo prvé, z manželstva pochádzajú dve plnoleté deti O., ktorý má 35 rokov a H., ktorá má 27 rokov. Obe deti bývajú v spoločnej domácnosti s rodičmi. Súd vypočul v danej veci svedkov a to dcéru účastníkov konania, ktorá uviedla, že vzťahy rodičov sú zo strany matky k otcovi normálne, matka sa stará o celú domácnosť a otec s ňou

nekomunikuje alebo skôr nerád komunikuje, pokiaľ niečo potrebuje má problém ju osloviť. Rodičia sa nehádajú, otec sa odsťahoval zo spálne do obývačky už asi pred rokom, mama sa pokúša komunikovať s otcom ale ten nemá záujem o komunikáciu, teraz ich vzťah je len na báze slušnosti, len sa pozdravia. Otec si varí sám, oni mu však nepovedali, že si nemôže zobrať z navareného jedla. Otec nešiel ani k spoločnému štedrovečernému stolu, napriek tomu že ho pozvali. Svedkyňa O. L. - sestra navrhovateľa uviedla, že navrhovateľ u nej býval po dobu jedného mesiaca po úraze a následnom konflikte v rodine. Keď u nej býval, nikto z rodiny ho neprišiel navštíviť. Potom, ako sa vrátil domov ona k nim nechodila na návštevy. Súd vec právne posúdil podľa § 18, podľa § 23 ods. 1, 2 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, vecne mal z dokazovania preukázané, že manželstvo účastníkov je vážne narušené, tento stav je trvalý, o čom svedčí skutočnosť, že už jeden rok spolu nežijú a fakticky nehospodária, taktiež nežijú intímnym životom najmenej jeden rok. Vzťahy a dôvera medzi manželmi sa narušovali postupne, v najväčšej miere počas posledného jedného roka. Tento stav sa nezmenil ani v priebehu súdneho konania, t.j. vzťahy medzi účastníkmi sa nezlepšili a neobnovili. Súd je názoru, že uvedené obdobie je dostatočne dlhá doba na to, aby sa vzťahy medzi manželmi dali do poriadku v prípade, ak by ich manželstvo nebolo vážne rozvrátené a bola by perspektíva na obnovenie manželského spolužitia. U manželov dlhú dobu absentuje zdravé rodinné prostredie a dôvera, v dôsledku čoho navrhovateľ prestal s odporkyňou komunikovať. Správanie sa odporkyne k navrhovateľovi nesvedčí o tom, že by odporkyňa bola pre navrhovateľa oporou, že by cítil, že sa môže na ňu spoľahnúť, že by vnímal spolupatričnosť a rešpekt, resp. že manželstvo má perspektívu. Upratovanie a starostlivosť o dom, v ktorom manželka žijú sami o sebe nie sú prejavmi manželského spolužitia. Aj odporkyňa uviedla, že pokiaľ by navrhovateľ s ňou komunikoval, vedela by sa s ním dohodnúť aj na rozvode. Tieto skutočnosti svedčia o vážnom rozvrate manželstva. Súd je tak názoru, že sú splnené zákonné podmienky na rozhodnutie o rozvode manželstva a preto manželstvo rozviedol. Príčinou rozvratu podľa súdu bola neschopnosť manželov riešiť situáciu súvisiacu s odlišnosťou pováh a názorov na manželské spolužitie a neschopnosť robiť kompromisy v manželskom spolužití. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 144 O.s.p..

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom určenej lehote podala odvolanie manželka, ktorá uviedla, že vzťahy medzi manželmi nie sú hlboko a vážne rozvrátené a skutočným problémom je neochota navrhovateľa komunikovať s rodinou a , s rozvodom manželstva nesúhlasí aj z dôvodu osobného presvedčenia a viery. Manželka majú rozdielne povahy, no napriek tomu sú manželka 37 rokov, po celú dobu boli jeden druhému oporou, vychovali syna a dcéru. Manželka prirodzene predpokladala, že po dospení detí budú spolu žiť v spoločnom dome, budú sa starať o vnúčatá a navzájom si budú oporou. Rozvod neprinesie nič pozitívne ani do života navrhovateľa, ktorý sa domáha rozvodu kvôli jedinej hádke, ktorá sa udiala pred rokom, po ktorej sa odsťahoval k svojej sestre. Do domácnosti sa však vrátil a naďalej ju zdieľal s manželkou a deťmi. Manželka je pre navrhovateľa stále oporou, môže sa na ňu spoľahnúť, zabezpečuje všetky potreby navrhovateľa, ktoré jej navrhovateľ dovolí zabezpečovať. Navrhovateľ sa pred ňou uzatvára ale aj pred deťmi, rozpráva sa s nimi minimálne. Správajú sa k sebe slušne. Obáva sa, že po rozvode manželstva sa navrhovateľ ešte viac uzatvorí do seba, čo mu neprospeje. Manželstvo uzatvárala s tým, že pre ňu je tento zväzok trvalý, nikdy sa nerozvedie. Je veriacia, manželstvo má pre ňu aj duchovný význam. S rozvodom v žiadnom prípade nesúhlasí, navrhla zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie a návrh zamietnuť.

3. Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k odvolaniu odporkyne uviedol, že trvá na všetkom, čo uviedol v návrhu na rozvod manželstva, manželka účelovo preťahovala konanie, aby čo najviac oddialila vyhlásenie rozsudku. Súd správne zistil skutkový stav, teda skutočnosť, že vzťahy medzi nimi ako manželmi sú trvalo a hlboko rozvrátené a manželstvo neplní žiadnu funkciu. Nie je pravda, že návrh na rozvod podal kvôli jedinej hádke. Táto bola vyvrcholením dlhotrvajúcich sporov a nedorozumení, ktoré spory viedli k tomu, že pred pätnástimi rokmi dokonca podal návrh na rozvod. Tento však zobral späť kvôli vtedy maloletej dcére H.. S manželkou síce bývajú v jednom dome, ale nedá sa povedať, že zdieľajú spoločnú domácnosť. Žijú úplne oddelene, nie je medzi nimi žiadny vzťah dokonca sa spolu ani nerozprávajú. Nie je pravdou, že by manželka bola preňho oporou. Tiež nie je pravda že zabezpečuje jeho potreby. To, že niekedy umyje riad, ktorý on neumyje okamžite nie je zabezpečovanie potrieb. Svoje potreby si zabezpečuje sám. Je pravda, že sa nehádajú, ale to je dané tým, že sa spolu vôbec nerozprávajú. Nerozpráva sa s manželkou z dôvodu, že vie, že rozhovor s ňou k ničomu nevedie. Skúšal to 37 rokov. Keď sa na niečom dohodli manželka dohodu nikdy nedodržala a jeho už nebaví sa s niekým dohadovať s vedomím, že to k ničomu nepovedie. Preto sa rozhodol radšej mlčať. K manželke nemá žiadny citový vzťah, za žiadnych okolností s ňou neobnoví manželské spolužitie. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 94 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom odvolania (§ 65 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie manželky nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

5. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 5C/61/2015 je rozvod manželstva manželov H. F. a O. F., uzavretého dňa 26.05.1979 v Petrovej Vsi, zapísaného v knihe manželstiev Matričného úradu Petrova Ves, vo zväzku III, ročník 1979, na strane 48, pod poradovým číslom 11.

6. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým bolo návrhu navrhovateľa vyhovené a manželstvo účastníkov konania rozvedené.

7. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie odvolateľom tvrdených skutočností, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel súd prvej inštancie k správnym skutkovým zisteniam a pretože zdieľa jeho právny záver s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP ako odvolací súd odkazuje na odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľke, ktorá v odvolaní navyše neuviedla žiadne nové, relevantné skutočnosti s ktorými by sa súd prvej inštancie nebol vysporiadal a ktoré by navyše boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Súd prvej inštancie správne skúmal splnenie podmienok na rozvod manželstva a správne tiež dospel k záveru, že podmienky pre rozvod manželstva v danom prípade sú splnené.

8. Podľa Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, manželstvo je zväzok muža a ženy, ktorý vzniká na základe ich dobrovoľného a slobodného rozhodnutia uzavrieť manželstvo po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom. Na zrušenie manželstva rozvodom nie je právny nárok. Zákon o rodine nevypočítava jednotlivé dôvody, pre ktoré by súd mal povinnosť manželstvo rozviesť. Zostáva aj naďalej zachovaný objektívny princíp rozvodu manželstva. Ustanovenie § 23 vymedzuje podmienky pre rozvod manželstva a to v nadväznosti na § 22. Súd musí posúdiť vážnosť narušenia a trvalosť rozvrátenia vzťahov medzi manželmi so zreteľom na ich celkové správanie sa a to z hľadiska účelu manželstva. Manželstvo možno rozviesť iba v odôvodnených prípadoch tzn. že musia byť splnené všetky hmotnoprávne podmienky ustanovené pre rozvod a to vážnosť narušenia manželských vzťahov, trvalosť rozvrátenia manželských vzťahov, pre existenciu tohto vážneho narušenia a trvalého rozvrátenia vzťahov manželstvo nemôže plniť svoj účel t.j. nemôže vytvárať harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí, od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v konaní preukázané vzájomné správanie sa manželov sa neriadi pravidlami ustanovenými v Zákone o rodine a toto správanie, ktoré trvá už vyše roka a pol, so zreteľom teda na jeho dĺžku a aj intenzitu spôsobuje vážny rozvrát medzi manželmi, keď manželia nevedú spoločnú domácnosť, intímne sa nestýkajú, spolu absolútne nekomunikujú, žijú vedľa seba ako dvaja cudzí ľudia. Odvolací súd mal za to, že nie je možné nútiť jedného z manželov zotrvať v manželstve, ktoré je vážne trvale rozvrátené a bez možnosti obnovenia jeho základných funkcií, nakoľko navrhovateľ opakovane jednoznačne vyjadril svoj názor o nemožnosti obnovenia spolužitia s manželkou.

9. Vzhľadom k všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

10. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok.

11. Uvedený rozsudok bol v senáte prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).